

Plan mot diskriminering och kränkande behandling I Ur och Skur Forsens fritidshem 2024-2025

- för att främja likabehandling samt förebygga och åtgärda diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Innehåll

Bakgrund	3
Syfte	3
Fritidshemmets värdegrund och uppdrag	3
Vision.....	4
Övergripande mål	4
Barnens delaktighet.....	4
Vårdnadshavarnas delaktighet	4
Personalens delaktighet	4
Förankringsarbete	4
Främjande insatser	5
Insatser.....	5
Fortlöpande arbete i fyra steg.....	6
1. Undersöka risker för diskriminering	6
Utvärdering 2023-2024	7
Resultat och analys	8
Rutiner vid akuta situationer.....	8
Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling	8
Rutiner för att utreda och åtgärda när elever diskrimineras, trakasseras och kränks av andra elever	8
Rutiner för att utreda och åtgärda när elever diskrimineras, trakasseras och kränks av vuxna.....	9
Rutiner för att utreda och åtgärda när vuxna diskrimineras, trakasseras och kränks av andra vuxna	9
Bilaga 2	14
Definitioner	14

Bakgrund

I Ur och Skur Forsen är en skola/fritidshem som är öppen för alla. Vi har i uppdrag att arbeta för en miljö som är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En trygg miljö är en förutsättning för att barnen skall kunna utvecklas.

Vi arbetar kontinuerligt med värdegrundsarbete för att bygga upp en tillit och kommunikation mellan barn och vuxna, så att mobbning kan förebyggas. All personal på skolan/fritidshemmet har ett gemensamt ansvar i detta arbete.

På vårt fritidshem ska alla barn och all personal känna sig trygga och ingen ska bli utsatt för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Alla skall ha samma rättigheter och känna sig accepterad och sedd för den man är.

Barn har ett lagligt skydd mot kränkande behandling. Detta regleras i två regelverk.

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- 6 kap. i skollagen (2010:800)

Lagens syfte är att förtydliga skolans ansvar och garantera elevens och barnets trygghet. Lagen innebär att eleven och barnet får ett lagligt skydd mot kränkande behandling.

Syfte

Planens syfte är att främja likabehandling och alla människors lika rättigheter. Den ska långsiktigt förebygga samt motverka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Vi tar avstånd från alla former av kränkande behandling. Varje upplevelse av kränkande behandling ska resultera i en reaktion från de vuxna i fritidshemmet.

En viktig utgångspunkt är att den enskildes upplevelse av kränkningen alltid måste tas på allvar.

Vår plan ska vara ett levande dokument genom att vara åtgärdsinriktad och ständigt aktuell. Den är ett viktigt verktyg i en strävan att skapa en verksamhet där alla behandlas lika.

Fritidshemmets värdegrund och uppdrag

Fritidshemmet vilar mot samma värdegrunder som skolan. Förutom det så har fritidshemmet viktiga uppgifter som att komplettera utbildningen i förskoleklass och skola. Fritidshemmet ska stimulera elevers utveckling och lärande samt komplettera utbildningen i förskoleklass och skola. Fritidshemmet ska stimulera elevers utveckling och lärande samt erbjuda meningsfull fritid och rekreation. Helhetsperspektiv på eleven samt främjandet av allsidiga kontakter och social gemenskap ingår och i uppdraget.

Vision

På vårt fritidshem ska alla barn, elever, föräldrar och personal bemötas på ett tillmötesgående och välkomnande sätt för att känna trygghet och förtroende hos oss. Alla ska bli respekterade och accepterade för den de är och ingen ska bli utsatt för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Övergripande mål

Fritidshemmets arbete skall utgå från läroplanens värdegrund uppdrag och mål. Det största övergripande målet är att alla barn ska känna trygghet och delaktighet under sin vistelse på fritids samt ges möjlighet att ta del av ett demokratiskt förhållningssätt. Alla som deltar i fritidshemmets verksamhet, vuxna som elever ska aktivt agera för att motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier.

Barnens delaktighet

På fritids sker delaktigheten främst genom dagliga samtal. Även samtal i förtroende till personalen där tankar, åsikter och funderingar behandlas spelar en stor roll i deras delaktighet. Barnen får själva vara med i arbetet av trivselregler som sin tur ligger till grund för deras vistelse. Barnen genomför även enkäter som de svarar på, dessa innefattar trygghet, trivsel och socialt samspel på fritidshemmet. På fritids genomförs veckomöten under demokratiska former där alla barnen får stå i fokus och bli lyssnade på.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarnas delaktighet tillgodoses genom den dagliga kontakten med fritidshemmets personal, där liknande riktlinjer förespråkas för ett gediget samarbete mellan skola och hem. Man har även möjlighet att påverka vår verksamhet genom att komma med åsikter och förslag till pedagoger och ledning.

Personalens delaktighet

Personalen arbetar kontinuerligt med det främjande och förebyggande arbetet i skolan främst genom ett dagligt värdegrundsarbete där det sociala samspelet är i fokus. Utveckling och uppföljning av planen diskuteras främst vid våra pedagogiska eftermiddagar.

Förankringsarbete

Revidering samt det främjande och förebyggande arbetet av planen mot diskriminering och kränkande behandling sker i en arbetsgrupp där rektor samt pedagogisk personal ingår. Arbetet förankras återkommande i arbetslaget. Vid ledningsmötet kommuniceras planen till styrelse och föräldrarepresentanter. Planen mot diskriminering och kränkande behandling finns tillgänglig på vår hemsida så att vårdnadshavare har tillgång till den. Vid läsårets första klassråd informeras eleverna om sina rättigheter enligt planen. Enkäter och elevintervjuer utförs för att fastställa trygghet och trivsel.

Arbetet med diskriminering och kränkning är inte en separat plan i vår skolas arbete. Den ska genomsyra hela verksamheten, pedagogiken, förhållningssätt, regler och rutiner, planering och genomförande av aktiviteter. Alla som berörs av verksamheten ska ges möjlighet att delta aktivt i likabehandlingsarbetet. Planen är ett viktigt verktyg för att systematiskt utveckla likabehandlingsarbetet.

Årets plan ska utvärderas kontinuerligt under året samt sammanställas senast 2025-06-16.

Främjande insatser

På vår skola och fritidshem ska all personal arbeta förebyggande mot diskriminering, trakasserier kränkande behandlingar oavsett kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

Alla ska ta del av kartläggningen och arbeta utifrån vad som framkommit från den. Personalen agerar goda förebilder och reagerar på oacceptabelt språkbruk genom att påtala skolans/fritidshemmet värdegrund och allas lika värde. Personalen arbetar nära barnen och deras föräldrar för att skapa trygghet och goda relationer.

Eleverna jobbar i olika gruppkonstellationer för att främja samarbete.

Vi pedagoger strävar efter att vara goda förebilder samt att ge alla barn ett bra bemötande.

På våra planeringsträffar ser vi vilket behov som finns och om vi behöver göra mer djupgående värdegrundsarbete.

Insatser

- Vi ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för alla människors lika värde.
- Personalen ska vara goda förebilder genom att vara medagerande och engagerade, och visa tydliga gränser mot oacceptabla beteenden.
- Vår vision är att alla barn, personal och föräldrar ska känna sig trygga i skolan.
- Skapa förståelse och värna om vår miljö och den natur vi lever i, och hur det egna handlandet påverkar allt levande.
- Vi vill stärka det positiva förhållningssättet och motverka kränkningar.
- Barnen ska få förutsättningar att utveckla sin självkänsla, sociala kompetens och empatiska förmåga.
- Vi ska följa upp de enkäter som genomförs för att se om det har blivit någon förändring.

För att uppnå dessa mål försöker vi ge barnen en positiv självbild genom att låta varje barn komma till tals. Vi hjälper dem att uttrycka sig samt att våga stå för sina åsikter. Genom att skapa bra rutiner i skolan får barnen den struktur och trygghet som behövs i vardagen. Vi påminner barnen om att respektera varandra och uppmuntrar deras positiva beteenden. Det dagligen pågående värdegrundsarbetet blir eleverna delaktiga igenom dagliga samtal. Gruppstärkande samarbetsövningar

och enkäter används också för att bygga upp tillit och kommunikation mellan barn och vuxna för att kränkande behandlingar ska kunna förebyggas.

Detta arbete som pedagogerna ansvarar för pågår under hela läsåret. Arbetet utvärderas kontinuerligt och sammanställs senast 14 juni 2025.

Fortlöpande arbete i fyra steg

Arbetet med de aktiva åtgärderna genomförs i följande steg:

1. undersöka
2. analysera
3. åtgärda
4. följ upp och utvärdera

1. Undersöka risker för diskriminering

Att undersöka och kartlägga vår verksamhet med avseende på risker och hinder är något som sker löpande under året. Vi genomför följande:

- enkäter
- observationer
- fritidsmöten
- värdegrundssamtal
- arbetsplatsträffar
- elevsamtal

Undersökning och kartläggning har skett kontinuerligt under året genom fritidsmöten, enkäter, individuella samtal samt möten och telefonkontakt med föräldrar.

Kartläggningen ligger till grund för insatser och åtgärder som behöver genomföras under året. Den dagliga kontakten med barnen ligger till grund för kartläggningen. Ibland har även den dagliga kontakten medfört att vårdnadshavarna blir delaktiga och involverade om något upplevts som kränkande under dagen. På fritidsmöten och enkäter framkommer det hur trivselen på fritids är samt vilka förbättringsområden som kan tillvaratas.

2. Analysera

Efter undersökning och kartläggning har personalen analyserat det som framkommit i observationer eller samtal. Utifrån dessa analyser har åtgärder formulerats för att eliminera att diskriminering uppstår/upppepas.

3. Åtgärda

Åtgärder syftar till att avvärja alla former av kränkande behandling och diskriminering. Detta omfattar de problemområden som identifierats i verksamheten. Åtgärder ska skyndsamt sättas in och leda till långsiktiga lösningar. Personalen har genomfört de åtgärder som har krävts, mot bakgrund av undersökning och analys, för att undanröja de upptäckta riskerna och hindren. Personalen har i samråd med rektor planerat in nödvändiga resurser, och rektor har angett vem som är ansvarig för att genomföra åtgärderna.

4. Följ upp och utvärdera

Vi har följt upp och utvärderat undersökningen, analysen och resultatet av åtgärderna. De erfarenheter som arbetet har gett har använts i det fortsatta arbetet.

Utvärdering 2024-2025

Utvärdering av arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandlingen har skett löpande på arbetsplatsträffar samt vid de inplanerade uppföljningarna i november och mars. All personal har varit delaktig i utvärderingen.

Värdegrundsarbete är ett ständigt pågående tema som vi berört varje dag på olika sätt. Vi arbetar ständigt med hur man bemöter varandra och hur man själv vill bli bemött. Vi har även jobbat mycket med att försöka lära eleven se sin del i konflikten. Detta är långsiktiga mål som vi jobbat mot dagligen.

På fritidshemmet har vi arbetat med dagliga värdegrundsfrågor under läsåret. Allas lika värde har stått i fokus där vi lagt stor vikt vid att alla ska visa hänsyn och respekt mot varandra samt hur man uppträder mot varandra för att vara en bra kompis. Eftersom vi har en liten barngrupp blir alla barnen snabbt sedda. Utifrån hur dagen sett ut har vi kunnat dela in barnen i olika grupper för att kunna möta deras olika behov. Vi har haft ett bra samarbete med övrig pedagogisk personal för att snabbt kunna möta upp och stävja om problem funnits under skoldagen så att vi kunnat anpassa dagen efter det.

Resultat och analys

Enligt kartläggningen 2024/2025 utifrån observationer, elevsamtal samt den dagliga kontakten med vårdnadshavare har det framkommit att vår verksamhet har en övergripande trygg miljö. Eleverna har stort förtroende för personalen eftersom kartläggningen visar att eleverna alltid har någon vuxen att vända sig till.

Värdegrundsarbetet är något som kommer att fortgå under kommande läsår. Vi ser att glädjen och motivationen finns på fritids eftersom barnen är delaktiga och får besluta i många frågor.

Den dagliga rutinen för fritidseleverna där de efter avslutad skoldag samlas i Vattnet har gett en fortsatt positiv effekt, många konflikter som uppstått i hallen efter skoldagens slut har kunnat minimerats då färre elever vistats där.

Rutiner vid akuta situationer

På vår skola har vi nolltolerans mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling. Vid akuta situationer så startar vi ett ärende enligt denna plan, se nedan.

Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

- Personalen håller god uppsikt över eleverna både på raster och lektioner.
- Personalen avbryter lekar som blir för våldsamma och hjälper eleverna att välja passande lek istället.
- Personalen har en öppen dialog med vårdnadshavare om hur de och eleverna upplever atmosfären i skolan.
- Personalen kontaktar vårdnadshavare vid konflikter mellan elever som har uppstått under skoltid.
- Misstanke om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling utreds enligt denna plan och återkopplas till vårdnadshavare.
- Vi uppmanar vårdnadshavare att vända sig till personalen i skolan om de uppmärksammat något som rör skolan. Vid behov kopplas rektor in.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elever diskrimineras, trakasseras och kränks av andra elever

- Den som ser, hör eller bevittnar diskriminering, trakasserier och kränkande beteende ska omedelbart ingripa, sedan dokumentera enligt bilaga 1.
- Berörda vårdnadshavare informeras.
- Berörd personal ansvarar för att informera sitt arbetslag och rektor om den uppkomna händelsen.

Vid händelse av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling:

- Personal och berörda vårdnadshavare träffas och beslutar om en lösning och bestämmer tid för uppföljningssamtal. Deltagande pedagog dokumenterar händelsen och överenskommelsen.
- Ärendet skickas till huvudman för kännedom.

Om diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling fortsätter:

- Tas kontakt med rektor som efter dialog med vårdnadshavare beslutar om vidare åtgärder och uppföljning.
- Rektor ansvarar för att åtgärder genomförs, dokumentation skrivs och att dokumentation förvaras. När diskriminering, trakasserier och kränkningarna upphört ansvarar rektor för att se till att ärendet avslutas.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elever diskrimineras, trakasseras och kränks av vuxna

- Vi tar elevens parti genom att alltid hävda elevens okränkbarhet (Skolverket 2010)
- Samtliga personal som ser, hör eller bevittnar diskriminering, trakasserier och kränkande beteende ska ta upp händelsen med rektor.

Vid händelser:

- Kontakt med rektor.
- Rektor samtalar med de berörda som får ge sina versioner av händelsen. Rektor beslutar om eventuella åtgärder och uppföljning.
- Rektor ansvarar för att åtgärder genomförs och dokumenteras. När kränkningarna upphört ansvarar rektor för att se till att ärendet avslutas.
- Rektor anmäler till huvudmannen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när vuxna diskrimineras, trakasseras och kränks av andra vuxna

- Samtlig personal som ser, hör eller bevittnar diskriminering, trakasserier och kränkande beteende ska ta upp händelsen med rektor.

Vid händelser:

- Kontakt med rektor.
- Rektor samtalar med de berörda som får ge sina versioner av händelsen. Rektor beslutar om eventuella åtgärder och uppföljning.
- Rektor ansvarar för att åtgärder genomförs och dokumenteras. När kränkningarna upphört ansvarar rektor för att se till att ärendet avslutas.
- Rektor anmäler till huvudmannen.

Bilaga 1

Utredning

När en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier och kränkningar. Skollagen 6 kap Åtgärder mot kränkande behandling. Diskrimineringslagen 2 kap 7§.

Utredarens namn och titel:	Ansvarig rektor:
Ort och datum:	Namn på elev som anser sig blivit utsatt:
Namn på involverade elev:	Namn på personal som deltagit i utredningen:
Fortsatt beskrivning av händelse:	

Del 1 – utredning

Bedömning av händelsen

Diskriminering utifrån;	
	Kön
	Etnisk tillhörighet
	Funktionshinder
	Religion/trosuppfattning
	Sexuell läggning
	Könsöverskridande identitet/uttryck
	Ålder
Trakasserier utifrån	
	Kön
	Etnisk tillhörighet
	Funktionshinder
	Religion/trosuppfattning
	Sexuell läggning
	Könsöverskridande identitet/uttryck
	Ålder
Kränkande behandling	

Annan bedömning (dvs. inte diskriminering, trakasserier eller kränkningar enligt ovan)

Åtgärder och tidsplan

Datum för uppföljning:	Ansvarig för uppföljning:
Vårdnadshavare som informerats:	Andra personer som informerats: (personal, huvudman)
Utredning avslutad vid följande datum:	Utredarens underskrift:
Vårdnadshavare	Vårdnadshavare
Rektor	

Del 2 – Uppföljning/utvärdering av åtgärder och målformulering

Utredarens namn:	Datum:
-------------------------	---------------

Åtgärder och mål:	Uppföljning/utvärdering visar att:
--------------------------	---

Bilaga 2

Definitioner

Med kränkande behandling menas:

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elev värdighet.

Trakasserier

Trakasserier är behandling som kränker en elevs värdighet och har koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkningarna kan bestå av:

- nedsättande ord
- blickar och kroppsspråk
- ryktesspridning
- förlöjligande eller fysiska handlingar
- Utfrysning eller hot
- Elaka mail eller kommentarer via t.ex. sociala medier

De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Det är förbjudet i Sverige att behandla någon orättvist eller sämre än någon annan på grund av någonting som man inte kan förändra, det är diskriminering.

De sju diskrimineringsgrunder är:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Det betyder att:

Kön: Vi ska behandla människor likvärdigt oavsett om man är tjej eller kille.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Vi ska behandla andra människor likvärdigt oavsett om de betar sig eller klär sig på ett annat sätt än vad andra förväntar sig av en tjej/kille.

Etnisk tillhörighet: Vi ska behandla människor likvärdigt oavsett ursprung och hudfärg. Alla har en etnisk tillhörighet. T.ex. en person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd.

Religion eller trosuppfattning: Vi ska behandla människor likvärdigt oavsett vilken gud/gudar de tror på.

Funktionsnedsättning: Vi ska behandla människor likvärdigt oavsett funktionshinder. Det kan t.ex. vara att man är rullstolsburen, hör eller ser dåligt, koncentrationssvårigheter, allergier mm.

Sexuell läggning: Vi ska behandla människor likvärdigt oavsett vem de är intresserad av/kär i.

Homosexuell: om man är intresserad av/kär i någon av samma kön.

Bisexuell: om man är intresserad av/kär i människor av bägge kön.

Heterosexuell: om man är intresserad av/kär i någon av motsatt kön

Ålder: Vi ska behandla människor likvärdigt oavsett ålder.